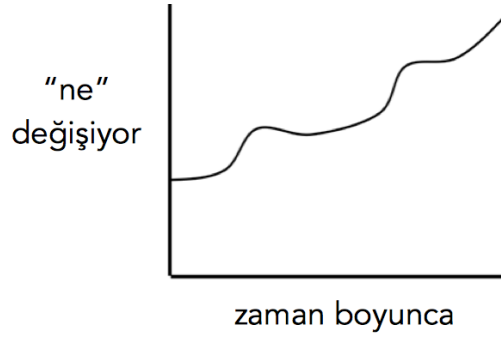

Sistem Düşüncesi Araçları - Zaman Boyunca Davranış Grafiği¹

Emre Göktepe

Zaman Boyunca Davranış Grafiği, birbirinden bağımsız olaylar yerine, zaman boyunca değişen örüntülere odaklanarak, değişimin neden ve nasıl olduğu konusunda zengin tartışmalara yol açabilecek bir çizgi grafikidir.

Yatay eksen, her durumda zaman biriminde veya zaman değişimini gösterecek şekilde tanımlanır.

Dikey eksen, somut (nüfus, sıcaklık gibi) veya soyut (sevgi, stres gibi) değişkenleri gösterebilir. Az, çok, azalan, daha büyük vb. niteleyici kelimeler içermemelidir. Ölçek, sayısal (2 ila 100 tavşan, 0..100 arasında gibi) veya betimleyici (az-çok gibi) olabilir. Aynı grafik üzerinde birden fazla değişken olabilir.

Anaokulu uygulamaları için öneriler:

- haftada bir grafik ile başlayın
- basit ve somut değişkenlerin grafikleri ile başlayın
- her grafikte bir değişken kullanın
- dikey ekseninde başlangıçta, iki değişken değeri kullanın (zor / zor değil, kızgın / kızgın değil gibi)
- “mutlu / üzgün” yerine, “değil” kelimesini kullanarak dikey eksen tanımlayın (mutlu / mutlu değil)
- amaç, grafiği hazırlamaktan çok, grafik üzerinden konuşmak, öykü anlatmak ve tartışmaktır

¹ Eğitimde Sistem Düşüncesi Haber Bülteni 2. sayısında (Ekim 2014) yayımlanmıştır.